

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2032

Vragen van het lid **Teeven** (VVD) aan de minister van Justitie over *een veroordeelde zedendelinquent die vrij blijft*. (Ingezonden 28 januari 2009)

1

Bent u bekend met de uitspraken van de rechtbank Almelo en het gerechtshof Arnhem met bijbehorende parketnummers 08/700345-05 en 21-001039-07?¹ Wanneer zal de zaak worden behandeld door de Hoge Raad? Is al bekend wanneer de advocaat-generaal bij de Hoge Raad een conclusie zal indienen?²

2

Is het waar dat er in de onderhavige zaak van verdachte/veroordeelde een groot gevaar bestaat voor herhaling? Is de burgemeester te Hardenberg geïnformeerd door het Openbaar Ministerie (OM) over het verblijf van verdachte/veroordeelde in de gemeente Hardenberg?

3

Is het waar dat de advocaat-generaal bij het Gerechtshof Arnhem bij het einde van de behandeling van deze strafzaak niet de gevangenneming van verdachte heeft verzocht? Zo ja, wat is de reden dat dit niet is gebeurd?

4

Bent u van mening, gezien het aan de Tweede Kamer toegezegde beleid van

het tegengaan van recidive door zedendelinquenten, hier sprake is van een omissie in de wet waardoor slachtoffers gedurende langere tijd in onzekerheid en angst moeten leven?

Zo ja, heeft u het voornemen deze omissie in de wet te herstellen?
Zo nee, waarom niet?

5

Bent u van mening dat het voor de rechter in eerste aanleg en in hoger beroep eenvoudiger zou moeten worden om gevangenneming ter zitting te bevelen in geval van een veroordeling?

6

Deelt u de mening dat hetzij in eerste aanleg, hetzij in hoger beroep ten aanzien van veroordeelden ter zake van een geweldsden/of zedenmisdrifft het eenvoudiger zou moeten worden voor de veroordelende kamer van een rechtbank en/of gerechtshof om de gevangenneming ter zitting uit te spreken?

7

Zorgt het OM er op dit moment voor dat in zaken van geweldsden/of zedenmisdrifften actieve opsporing dan wel executie plaatsvindt van een onherroepelijke straf bij veroordeelden die vrij rond lopen na het onherroepelijk worden van de veroordeling?

¹ LJJ: BA0345 en LJJ: BC4621.

² Algemeen Dagblad, 27 januari 2009: «veroordeelde pedo loopt nog vrij rond».

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 23 maart 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1547

1

Ja, deze zijn mij bekend. Het arrest is onlangs door het gerechtshof te Arnhem uitgewerkt en aan de Hoge Raad ingezonden, waar het beroep in cassatie zal worden behandeld. Het is nog niet bekend wanneer de advocaat-generaal bij de Hoge Raad een conclusie in zal dienen. Navraag bij de Hoge Raad leerde dat de zaak nog niet is ingepland. Ervaring leert dat de behandeling van een cassatieverzoek ruim een jaar kan vergen.

2

Het gerechtshof te Arnhem heeft de verdachte op 21 december 2005 voor de behandeling van de zaak in eerste aanleg in vrijheid gesteld; het heeft daarbij overwogen dat er geen aanwijzingen waren dat er gevaar voor herhaling bestond. Na de invrijheidstelling van de verdachte heeft het Openbaar Ministerie te Almelo geen aanleiding gezien de burgemeester van Hardenberg te informeren. De reden hiervoor was dat er destijds geen aanwijzingen waren dat gevreesd moest worden voor maatschappelijke onrust (verstoring van de openbare orde en veiligheid) bij invrijheidstelling van de verdachte.

Bij vonnis van 9 maart 2007 heeft de rechtbank te Almelo de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes jaar. De rechtbank heeft – ondanks een vordering daartoe van de officier van justitie ter zitting – geen bevel tot gevangenneming gegeven. Zij achtte kennelijk geen gronden voor hervatting van de voorlopige hechtenis aanwezig in afwachting van de behandeling van de zaak in hoger beroep.

3

Bij de behandeling van het hoger beroep in februari 2008 heeft de behandelend advocaat-generaal van het gerechtshof te Arnhem – na afweging van de in de onderhavige zaak van belang zijnde feiten – niet de gevangenneming van de verdachte gevorderd aangezien hij, mede tegen de achtergrond van de eerdere beslissing tot opheffing van de voorlopige hechtenis geen toereikende gronden voor voorlopige hechtenis aanwezig achtte. Het gerechtshof te Arnhem heeft geen aanleiding gezien ambtshalve de gevangenneming te bevelen. Artikel 75, tweede lid, Sv is in 1998 (wet van 22 april 1998, Stb. 254) gepreciseerd in de zin dat uitdrukkelijk is bepaald dat na een veroordeling in eerste aanleg de appelrechter deze veroordeling als ernstige bezwaren kan aanmerken en de gevangenneming kan bevelen.

4, 5 en 6

Ik stel voorop dat het verhaal van het slachtoffer over het haar aangedane leed zoals dat via de media in de openbaarheid is gebracht onmiskenbaar schrijnend is te noemen. Ik heb begrip voor de belangen van slachtoffers die langere tijd in onzekerheid verkeren voordat de strafzaak tegen de verdachte definitief is afgerond met een onherroepelijke uitspraak. Ik overweeg daarom om het sanctiepakket van de strafrechter uit te breiden met een zelfstandige maatregel die het opleggen van een contactverbod, gebieds- of lokatieverbod ter bestrijding van overlast in de openbare ruimte of ten behoeve van het slachtoffer mogelijk maakt, waarvan de rechter de tenuitvoerlegging bovendien aanstonds (ook in de gevallen waarin hoger beroep of cassatie is ingesteld) kan bevelen. Dit voornemen heb ik onlangs kenbaar gemaakt bij

gelegenheid van mijn werkbezoek aan Gouda op 7 januari 2009.

Ik zie thans echter geen aanleiding het wettelijk kader van de regeling van de voorlopige hechtenis na de aanscherping van artikel 75, tweede lid, Sv verder ter discussie te stellen. Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven indien voldaan is aan de voorwaarden neergelegd in de artikelen 67 en 67a van het Wetboek van Strafvordering (Sv). In artikel 67 Sv zijn de categorieën van strafbare feiten waarvoor voorlopige hechtenis kan worden toegepast, in algemene zin aangeduid. In artikel 67a Sv zijn de gronden opgenomen waaraan moet zijn voldaan voordat een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven. De rechter beslist ambtshalve of op vordering van de officier van justitie over de toepassing van deze vrijheidsbeneming op vordering van het Openbaar Ministerie. Niet in alle gevallen waarin sprake is van feiten waarvoor op grond van artikel 67 Sv voorlopige hechtenis kan worden gegeven, wordt daadwerkelijk voorlopige hechtenis gevorderd en bevolen. De rechter dient bij het nemen van die beslissing de belangen van de samenleving en de rechtshandhaving, het slachtoffer en de verdachte tegen elkaar af te wegen en na te gaan of het opleggen van voorlopige hechtenis in concreto ook aangewezen is.

De wetgever heeft hier een afwegingskader vastgesteld waarbij aan de rechter de nodige marge is gelaten. In het systeem van de wet zijn voldoende waarborgen ingebouwd om bij gewijzigde omstandigheden of een gewijzigde waardering daarvan opnieuw een oordeel van de rechter uit te lokken.

7

Het openbaar ministerie is op grond van artikel 553 Sv verplicht de door de rechter opgelegde onherroepelijke straffen te executeren. De feitelijke tenuitvoerlegging van het overgrote deel van de rechterlijke beslissingen (kortweg vermogenssancties en vrijheidsstraffen) wordt in opdracht van het openbaar ministerie verzorgd door het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). Op basis van de Aanwijzing executie (vervangende) vrijheidsstraffen, taakstraffen van meerderjarigen, geldboetes schadevergoedings- en

ontnemingsmaatregelen, Europese geldelijke sancties en toepassingen voorwaardelijke invrijheidsstelling (2008A013) bepaalt het CJIB of een veroordeelde met een onherroepelijke, onvoorwaardelijke *principale* vrijheidsstraf in aanmerking komt voor de status van zelfmelder. Een zelfmelder dient zichzelf te melden bij een penitentiaire inrichting of bij de politie voor het ondergaan van de opgelegde vrijheidsstraf. Indien de veroordeelde niet in aanmerking komt voor de status van zelfmelder, dan wel de vooraankondiging niet retourneert of zichzelf feitelijk niet meldt, wordt een arrestatiebevel uitgevaardigd. Dit arrestatiebevel wordt aangeboden aan de politie in de regio waar de woon- of verblijfplaats van de veroordeelde is gelegen.

De executie van straffen bij veroordeelden zonder vaste woon- of verblijfplaats in Nederland worden door het CJIB rechtstreeks ter signalering aangeboden aan de Dienst Ipol van het Korps Landelijke Politie Dienst ter opname in het opsporingsregister. Naast signalering in het opsporingsregister wordt bij een gevangenisstraf van 120 dagen of meer de zaak van een veroordeelde aangeleverd bij het Team Executie Strafvonnissen (TES), een samenwerkingsverband van het openbaar ministerie te Zwolle/Lelystad en de Bovenregionale Recherche Noord-Oost Nederland. Het TES heeft een landelijke taak ten aanzien van opsporing van onherroepelijk veroordeelden en ondersteunt arrondissementsparketten bij hun executietaken en maakt daarbij gebruik van de opsporingsbevoegdheden die genoemd zijn in artikel 565 van het Wetboek van Strafvordering. Het TES is belast met gerichte opsporing in zaken waarin sprake is van een veroordeling van 300 dagen of meer.